

Tartu Ülikooli ajaloo muuseumi üritused ja külastusstatistika 2006–2010

URMET PALOVEER

TÜ ajaloo muuseumi projektijuht

Külastusstatistika 2006-2010

Külastusstatistika aluseks on müüdnud piletid. Seetõttu peetakse eraldi arvestust muuseumi põhimaja, toomkiriku tornide ja vana anatoomikumi kohta ning nende muuseumis käijate kohta, kes on ostnud ühispileti.

	2006	2007	2008	2009	2010
Muuseum	7066	5757	5425	5496	6300
Tornid	12 917	8419	8846	10 442	11 028
Muuseum ja tornid	678	1631	1148	761	612
Vana anatoomikum	3653	2621*	2511	2643	2826

* 2007. aastal korraldati koostöös teaduskeskusega Ahhaa vanas anatoomikumis näitus „AHHAA, Panoptikon!”, mida käis vaatamas umbes 20 000 inimest. Selle arvu võib julgelt liita vana anatoomikumi külastajate hulgale.

Üritused üldsusele

2006

Jätkusid 2004. aasta märtsis alguse saanud populaarteaduslikud teeõhtud „Huvitavat teadusest ja elust“:

- 25. jaanuaril 2006 – Mart Ustav, „HIV/AIDS-i vaktsiini konstrueerimine”
- 10. veebruaril 2006 – Ene Ergma, „Mustad augud ja neutrontähed”
- 31. märtsil 2006 – Anti Randviir, „Svastikast haakristini, sümbolist signaalini”
- 20. aprillil 2006 – Epp Lauk, „Kas me sellist ajakirjandust tahtsimegi?”
- 23. mail 2006 – David Vseviov, „Venemaa 19.–20. sajandi vahetusel. Milline ta oli?”
- 28. septembril 2006 – Tõnu Lehtsaar, „Eluterve ja ebaterve usuline mitmekesisus”
- 19. oktoobril 2006 – Airi Värnik, „Suitsiidi sotsiaalsed aspektid”
- 8. novembril 2006 – Pertti Pyhtilä, „Soome muuseumimaailm – kolme jalaga Aalto tool?”
- 4. detsembril 2006 – Enn Lust, „Kõrgefektiivsed energia muundamise seadmed”

Muuseum osales oma üritustega festivalil „Tartu kevadpäevad 2006”. 26. aprillil sai osaleda Kaur Alttoa juhitud ekskursioonil Toomemäel ja programmis „Külastajate eksamipäev”, mis kuulusid tudengite kevadpäevade kavasse.

2006. aasta suveks plaaniti Tallinna Linnahalli suurejoonelist näitust-vaatemängu „Kalevite maa”, kus paluti oma eksponaatidega osaleda ka TÜ ajaloo muuseumil. Muuseum võttis sellest üritusest osa koos Tartu Ülikooliga. Planeeritud kolme kuu asemel kestis näitus-vaatemäng korraldajate vaeleparvestuste tõttu paraku vaid nädala.

Muuseum osales üritusel „Rebasenädal 2006”, mille raames korraldati 7. septembril muuseumi tutvustav ekskursioon tudengitele.

Novembri alguses oli UNICEF-i korraldatud „Sinine nädal”, mille kavva kuulus Tullio Ilometsa loeng „Kuidas avastada võltsinguid huulepulgast maomürgini?”.

2007

Jätkus muuseumi populaarteaduslike teeõhtute traditsioon:

- 15. veebruar 2007 – Mart Sõrg, „Eesti krooni euroga asendamise valed ja võlud”
- 19. aprill 2007 – Hele Everaus, „Mis on uut kasvajate ravis?”
- 25. september 2007 – Tõnu Viik, „Maa kui kosmiline märklaud”
- 15. oktoober 2007 – Helmut Piirimäe, „Kui vana on Tartu ülikool? Diskussioonid läbi aegade”
- 5. november 2007 – Erik Puura, „Missuguse jälje on põlevkivi kasutamine jätnud Ida-Virumaa loodusele ja inimestele?”
- 18. detsember 2007 – Harry Lemberg, „Kehaline liikumine ja tervis”

2007. aastal toimunud „Intellektika kultuurinäädalasse” panustas muuseum sellega, et võimaldas õpilastel käia kogu selle aja vältel tasuta muuseumis ja vanas anatoomikumis.

Festivali „Tartu kevadpäevad 2007” kavva kuulus 26. aprillil üritus „Värvid T-särgile”. Ühtlasi osaleti koos teiste Tartu muuseumidega kevadpäevade raames korraldatud üritusel „Ludus professoris”.

Muuseum võttis osa muuseumikuu mai avaüritusest.

Muuseumide öö ajal olid toomkiriku tornid lahti tasuta õhtul kella seitsmest kuni südaööni. Sama ürituse raames sai muuseumi valges saalis tasuta kuulata kammerkoori A. Le Coq ja saksofonikvarteti Salvador Sax ühiskontserti. Muuseumi õppeklassis oli võimalik näha teadusteatri keemiast.

Septembri alguses tehti rebasenädala ürituste raames muuseumi tutvustav ekskursioon tudengitele.

Festivali „Tartu sügispäevad 2007” ajal oli võimalik 17. oktoobril pimedas käia toomkiriku tornides. Samuti kuulus sügispäevade kavasse oktoobrikuine teeõhtu. Sügispäevade ajal korraldati muuseumis ja toomkiriku varemete vahel ka kunstide öö tantsu-, luule- ja lauluüritusi.

Septembri lõpus teadlaste öö ajal said huvilised uudistada vana anatoomikumi kuni hiliste õhtutundideni. Samuti kuulus septembrikuine teeõhtu teaduskeskuse Ahhaa korraldatud „Teadusfestivali nädala” kavasse.

Ülikooli juubelinädalal oli muuseum ühel päeval tasuta lahti kõigile huvilistele, ühtlasi sai käia ka 7. korrusel asuvas fondiruumis, kus eksponeeriti varasemate juubelite kingitusi.

Tartu ettevõtlusnädala raames oli vanas anatoomikumis üritus „Füsioloogiakatsed vanas anatoomikumis”.

2008

Muuseumi tavapärased populaarteaduslikud teeõhtud:

- 20. veebruar 2008 – Mati Karmin, „Lihtsalt skulptuurist”
- 13. märts 2008 – Volli Kalm, „Globaalse soojenemise analooge minevikust”
- 16. aprill 2008 – Jaak Vilo, „Bioinformaatika – bioloogia üks arengumootor”
- 14. mai 2008 – Toivo Maimets, „Inimese tüvirakud – mis need on ja miks neid uurida?”
- 25. september 2008 – Andres Kuusik, „Tarbija psühholoogia kasutamine turunduses”
- 13. oktoober 2008 – Andres Soosaar, „Kuidas arstiteadus võib ebaeetiline olla?”
- 18. november 2008 – Astrid Saava, „Joogiveelähtesed terviseohud Eestis”
- 10. detsember 2008 – Erkki Truve, „Geneetiliselt muundatud toit – oht või võimalus?”

Veebruarikuise populaarteadusliku teeõhtu esineja ja teema valiku tingis Tartu kunstikuu, teeõhtu kuulus ka nimetatud ürituse kavasse.

Tartu kevadpäevade ajal toimus 30. aprillil üritus „Värvid T-särgile”; samal päeval oli toomkirik üliõpilastele tasuta lahti.

Muuseum aitas Ahhaa uue hoone asupaiga mahamärkimise ürituse raames Ahhaa teaduskeskusel korraldada planeetide orienteerumismängu.

Muuseumikuu mai raames korraldasid Tartu muuseumid õpilastele mõeldud ürituse „Muuseumiorienteerumine” ning täiskasvanutele „Muuseumijahi”. TÜ ajaloo muuseum aitas kaasa, et mõlemad üritused edukalt teoks saaksid.

Muuseumide õöl olid kõikidele huvilistele tasuta avatud toomkiriku tornid ning vana anatoomikum, kus pakuti ka programmi „Inimese füsioloogia”.

Septembri alguses rebasenädala ajal korraldati 4. septembril tudengitele muuseumi tutvustav ekskursioon.

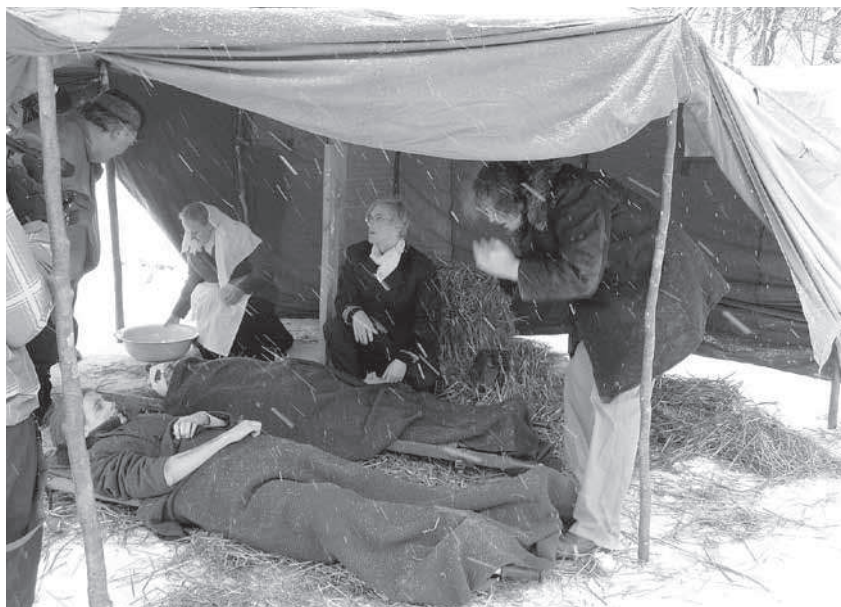

Foto 1. Pirogovi platsil taaselustus 25. novembril 2010 Krimmi sõja aegne välilaatsaret

Tartu sügispäevade ajal oli võimalik 13. oktoobril pimedas käia toomkiriku tornides. Samuti kuulus oktoobrikuine teeõhtu sügispäevade kavasse.

Teadlaste ööl tehti linlastele Tartu ülikooli minevikku tutvustav ekskursioon ning huvilised said osaleda muuseumis pakutavas tervisekaitseprogrammis. Teadlaste ööl oli lahti ka vana anatoomikum.

2009

Jätkus muuseumi populaarteaduslike teeõhtute traditsioon:

25. veebruar 2009 – Jüri Sepp, „Eesti rahvusvahelises konkurentsis”

30. märts 2009 – Tõnu Tuvikene, „Kuulendude minevikust ja tulevikust”

23. aprill 2009 – Andres Metspalu, „Euroopa ja Eesti geneetiline kaart”

13. oktoober 2009 – Rein Toomla, „Poliitiline kultuur Eesti Vabariigis”

11. november 2009 – Erik Männik, „Lõuna-Osseetia konflikt: mida väikeriik saab sellest õppida?”

Muinsuskaitse päeva raames sai 18. aprillil muuseumis osaleda kolmel tasuta ekskursioonil, tutvustamaks näitust „Struveta poleks satelliittelevisiooni”.

Tartu kevadpäevade raames toimus 29. aprillil üritus „Värvid T-särgile”; samal päeval said üliõpilased käia toomkiriku tornides tasuta.

Muuseumikuu mai raames toimus 9. mail Taskus Tartu muuseumide korraldatud üritus „Muuseum müüb”, millest võttis osa ka TÜ ajaloo muuseum.

Muuseum osales muuseumide ööl järgmiste üritustega: huvilised said tasuta käia muuseumis ja tornides, näha muuseumi kogude esimest eset, kuulata kirjandusajakirja Värske Rõhk noorte autorite omaloomingut ning ansambli Festivitas Artium Schola keskaegset muusikat. Selge ilma korral oleks olnud võimalik jälgida päikese loojumist toomkiriku tornidest.

Iga-aastase rebasenädala raames korraldati 3. septembril tudengitele muuseumi tutvustav ekskursioon.

Teadlaste ööl olid muuseum ja vana anatoomikum lahti tasuta, muuseumis oli võimalik kohtuda XVII sajandi astronoomiga ning tutvuda giidi vahendusel näitusega „Struveta poleks satelliittelevisiooni”. Vanas anatoomikumis anti praktilisi näpunäiteid, kuidas valmistada ravimtaimeteed.

Tartu sügispäevade ajal oli võimalik 13. oktoobril pimedas käia toomkiriku tornides. Ka oktoobrikuine teeõhtu kuulus sügispäevade kavasse.

Muuseum tähistas 6. detsembril oma sünnipäeva, korraldades astronoomia huvipäeva: muuseumis sai käia tasuta, giidi vahendusel tutvuti ülikooli minevikuga, tutvustati ajaloolisi navigatsiooninstrumente, peeti ettekandeid Tartus ja Tartumaal tegutsenud amatöörastronoomidest ning esitleti e-raamatut „Tartu tähetorn”, huvilistel oli võimalik valmistada pööratavat taevakaarti ning osaleda Eesti loodusloo põrandamängus, selge ilma korral oleks saanud vaadelda teleskoobiga tähistaevast toomkiriku tornist.

Tähetorni remondi tõttu hakati astronoomilisi vaatlusõhtuid korraldama toomkiriku tornides.

2010

Muuseumi populaarteaduslikud teeõhtud:

17. veebruar 2010 – Alvo Aabloo, „Mikrorobotid – mida nad suudavad tulevikus?”
22. märts 2010 – Erki Tammiksaar, „Teadus ja poliitika Antarktise kontinendi avastamisloos”
14. aprill 2010 – Irene Kamenik, „Organdoonorlus: poolt ja vastu”
13. mai 2010 – Marika Mikelsaar, „Mikroobid ja inimene – koos terveise heaks”
30. september 2010 – Kalju Eerme, „Kliima muutumine – mis toimub ja mida arvatakse toimuvat”
12. oktoober 2010 – Peeter Saari, „Valgusest ja paradoksides tema kiiruse ümber”
17. november 2010 – Heidi Soosalu teemal „Põhjala kasvueas pesamuna – vulkaaniline Island”

2009. aastal alanud astronoomilised vaatlusõhtud toomkiriku tornides jätkusid ka 2010. aastal. Kokku toimus viis vaatlusõhtut (neist kolm mõne suurema ürituse raames).

Tartu Ülikooli avatud uste nädalal märtsikuus olid nii muuseum kui ka vana anatoomikum lahti õpilastele tasuta.

Talve viimasel päeval, 20. märtsil, oli võimalik käia toomkiriku tornides ja heita viimane pilk talvisele Tartule.

Tartu kevadpäevade raames toimus 28. aprillil üritus „Värvid T-särgile”; samal päeval said üliõpilased käia toomkiriku tornides tasuta.

Muuseumide ööl olid tasuta lahti vana anatoomikum ja toomkiriku tornid, Hannes Tomusk pajatas vana anatoomikumi rotundis lugusid ja legende legendaarsest hoonest, toomkiriku vaateplatvormilt oli võimalik nautida päikese loojumist ning seejärel kuulata Andres Kuperjanovi juttu etnoastronomiast, öö lõpetas astronoomiline vaatlusõhtu.

Muuseumikuu mai raames said Tartu õpilased 20. mail võtta osa „Muuseumijahi” mängust, mille korraldamisse andis oma panuse TÜ ajaloo muuseum.

Iga-aastase rebasenädala raames tehti 2. septembril tudengitele muuseumi tutvustav ekskursioon.

Foto 2. 2009. aasta teadlaste ööl loodi muuseumi kohvikus enneolematuid kosmosemasinaid

Teadlaste ööl olid tasuta lahti nii muuseum, vana anatoomikum kui ka toomkiriku tornid, vanas anatoomikumis jagati Maaja Paavo juhendusel näpunäiteid ravimtaimete valmistamise kohta, toomkiriku tornis toimus astronoomiline vaatlusõhtu, Tullio Ilometsa juhatusel oli võimalik saada põhjalikum ülevaade näitusest „Alkeemiast keemiani. Ajalooline laboriklaas”, tehti põnevaid keemiakatseid, lapsed said tegutseda meisterdamistoas, huvilised said osaleda muuseumi ekspositsioonil põhinevas auhinnamängus.

Tartu sügispäevade raames toimus toomkiriku tornides astronoomiline vaatlusõhtu 14. oktoobril (15. oktoobril jäi see pilves ilma tõttu ära). Ka oktoobrikuine teeõhtu kuulus sügispäevade kavasse.

TÜ arstiteaduskonna avatud uste päeval oli vana anatoomikum õpilastele lahti tasuta.

29. oktoobril osales TÜ ajaloo muuseum tegusalt esimest korda korraldatud TÜ perepäeval. TÜ töötajatele ning nende sõpradele ja pereliikmetele olid tasuta lahti muuseum, vana anatoomikum ja toomkiriku tornid, korraldati giidiga ringkäike nii vanas anatoomi-

kumis kui ka muuseumis, ühtlasi lubati huvilisi 7. korrusel asuvasse fondihoidlasse, vanas anatoomikumis sai osaleda ravimtaimete programmeerimise, muuseumis demonstreeriti huvitavaid keemiakatseid, lapsed said tegutseda meisterdamistoas, huvilistel oli võimalus võtta osa muuseumi ekspositsioonil põhinevast auhinnamängust, koostöös teaduskeskusega Ahhaa seati valgesse saali üles planetaarium ning korraldati planetaariumietendusi.

Sügisel oli huvilistel võimalus sotsiaalvõrgustikus Facebook võtta osa mängust, kus õigesti vastanute vahel loositi välja kolm piknikukorvi koos ekskursiooniga muuseumis ja toomkiriku tornides.

25. novembril tähistas muuseum koostöös Kaitseväge Ühendatud Õppeasutustega ja Kaitseliidu Tartu malevaga Nikolai Pirogovi 200. sünniaastapäeva väliüritusega Pirogovi ausamba juures, et tutvustada üldsusele kuulsa kirurgi ja anatoomi panust maailma teadusajalukku. Selle üritusega pandi alus uuele üritustesarjale „Toome kujud rahva ette”.

22. detsembril, päeval, mil 200 aastat tagasi andis ehitaja valminud Tartu tähetorni üle ülikoolile, korraldati renoveeritud tähetorni tutvustav üritus linnarahvale.